

УУЛ УУРХАЙН САЛБАРЫН 2018 ОНЫ ЭХНИЙ 11 САРЫН СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ

I. УЛСЫН ТӨСӨВТ ОРУУЛСАН ТАТВАР, ХУРААМЖ

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын төсөвт **1,595.2** тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт **49.0** тэрбум төгрөг,
- Нүүрс **603.7** тэрбум төгрөг,
- Цайр **63.3** тэрбум төгрөг,
- Зэс **800.8** тэрбум төгрөг,
- Төмөр **12.3** тэрбум төгрөг,
- Жонш **12.4** тэрбум төгрөг,
- Бусад **53.7** тэрбум төгрөг,

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад **847.9** тэрбум төгрөг буюу **113.4 (2.1 дахин)** хувиар өссөн. Үүнээс:

- Алт **4.1 (9.0%)** тэрбум төгрөг;
- Нүүрс **461.5 (4.2%)** тэрбум төгрөг;
- Цайр **29.0 (84.5%)** тэрбум төгрөг;
- Зэс **336.3 (72.4%)** тэрбум төгрөг;
- Жонш **7.1 (2.3 дахин)** тэрбум төгрөг;
- Бусад **13.0 (31.9%)** тэрбум төгрөг;

Харин төмөр **3.0 (19.8%)** тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

2018 оны эхний 11 сарын байдлаар улсын төсөвт **1,940.0** тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт **71.8** тэрбум төгрөг,
- Нүүрс **845.8** тэрбум төгрөг,
- Цайр **73.0** тэрбум төгрөг,
- Зэс **846.4** тэрбум төгрөг,
- Төмөр **16.1** тэрбум төгрөг,
- Жонш **14.7** тэрбум төгрөг,
- Бусад **72.2** тэрбум төгрөг,

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад **524.0 (37.0%)** тэрбум төгрөгөөр өссөн. Үүнээс:

- Алт **26.9** тэрбум төгрөг буюу **59.9** хувь,
- Нүүрс **338.1** тэрбум төгрөг буюу **66.6** хувь,
- Цайр **11.4** тэрбум төгрөг буюу **18.6** хувь,
- Зэс **113.5** тэрбум төгрөг буюу **15.5** хувь,
- Төмөр **4.6** тэрбум төгрөг буюу **39.3** хувь,
- Жонш **4.5** тэрбум төгрөг буюу **44.6** хувь,
- Бусад **25.1** тэрбум төгрөг буюу **53.2** хувь,

УТ-т төвлөрүүлсэн татвар, хураамж, ашигт малтмалаар

тэрбум төгрөг

№	Үзүүлэлт	2017		2018		Өөрчлөлт			
		XI	I-XI	XI	I-XI	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Нийт дүн	146.01	1,416.04	79.07	1,940.04	-66.9	-45.8%	524.0	37.0%
1	Алт	5.70	44.89	5.62	71.75	-0.1	-1.5%	26.9	59.9%
2	Нүүрс	27.35	507.77	43.36	845.83	16.0	58.5%	338.1	66.6%
3	Цайр	3.04	61.59	2.39	73.04	-0.6	-21.3%	11.4	18.6%
4	Зэс	101.68	732.90	14.46	846.37	-87.2	-85.8%	113.5	15.5%
5	Төмөр	0.94	11.58	2.32	16.14	1.4	147.3%	4.6	39.3%
6	Жонш	2.91	10.18	0.66	14.73	-2.2	-77.2%	4.5	44.6%
7	Бусад	4.40	47.11	10.26	72.18	5.9	133.4%	25.1	53.2%

II. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

II.1. Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

2018 оны эхний 11 сарын байдлаар **44.4** сая тн нүүрс, **1,203.1** мян.тн зэсийн баяжмал, **19.2** тн алт, **4.9** мян.тн молибдений баяжмал, **3.2** сая тн төмрийн хүдрийн баяжмал, **67.9** мян.тн хайлуур жоншны баяжмал, **77.8** мян.тн цайрын баяжмал, **5.8** сая баррель газрын тос, **13.0** мян.тн катодын зэс тус тус үйлдвэрлэсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад нүүрс **812.0 (1.9%)** мян.тн, зэсийн баяжмал **2.8 (0.2%)** мян.тн, алт **201.1 (1.1%)** кг, хайлуур жоншны баяжмал **21.2 (45.4%)** мян.тн, цайрын баяжмал **1.2 (1.6%)** мян.тн-оор тус тус өссөн байна.

Харин молибдены баяжмал **380.9 (7.2%)** тн, төмрийн хүдрийн баяжмал **220.6 (6.5%)** мян.тн, газрын тос **1,236.6 (17.6%)** мян.бар, катодын зэс **458.7 (3.4%)** тн-оор тус тус буурсан байна.

№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	2017		2018		Өөрчлөлт			
			XI	I-XI	XI	I-XI	(5-3)=?, (5/3)=%	(6-4)=?, (6/4)=%		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр									
1.1	Нүүрс	мян.тн	3,691.7	43,555.2	4,800.6	44,367.2	1,108.9	30.0%	812.0	1.9%
1.2	Газрын тос	мян.бар	631.4	7,014.0	569.5	5,777.4	-61.9	-9.8%	-1,236.6	-17.6%
1.3	Зэсийн баяжмал, м/агуулгаараа	мян.тн	114.7	1,200.3	113.8	1,203.1	-0.9	-0.8%	2.8	0.2%
1.4	Молибдений баяжмал, м/агуулгаараа	тн	384.0	5,283.9	401.7	4,903.0	17.7	4.6%	-380.9	-7.2%
1.5	Алт	кг	1,587.8	19,011.2	1,760.7	19,212.3	172.9	10.9%	201.1	1.1%
1.6	Төмөр:									
	- Төмрийн хүдрийн олборлолт	мян.тн	583.6	7,261.1	556.4	5,900.9	-27.2	-4.7%	-1,360.2	-18.7%
	- Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	301.9	3,371.0	291.5	3,150.4	-10.4	-3.4%	-220.6	-6.5%
1.7	Хайлуур жонш:									
	- Хайлуур жоншны олборлолт	мян.тн	2.1	106.1	4.3	98.3	2.2	104.8%	-7.8	-7.4%
	- Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	7.9	46.7	3.2	67.9	-4.7	-59.5%	21.2	45.4%
1.8	Цайрын баяжмал	мян.тн	7.6	76.6	8.0	77.8	0.4	5.3%	1.2	1.6%
2	Боловсруулах аж үйлдвэр									
2.1	Катодын зэс, 99%	тн	1,230.0	13,454.9	1,288.8	12,996.2	58.8	4.8%	-458.7	-3.4%
2.2	Металл бэлдэц	тн	1,703.7	18,799.3	2,470.1	25,762.0	766.4	45.0%	6,962.7	37.0%
2.3	Металл цувимал	тн	1,131.7	16,348.8	3,298.4	29,424.9	2,166.7	191.5%	13,076.1	80.0%

Тайлбар: ¹ – Дахин их

II.2. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл

тэрбум төгрөг

Салбар	2017		2018		Өөрчлөлт			
	XI	I-XI	XI	I-XI	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	1,100.4	11,827.5	1,339.5	14,136.9	239.2	21.7%	2,309.5	19.5%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	764.3	8,639.2	957.4	10,218.1	193.1	25.3%	1,578.9	18.3%
Нүүрс олборлолт	197.1	2,262.8	346.5	3,572.8	149.4	75.8%	1,310.1	57.9%
Газрын тосны олборлолт	86.1	842.6	83.6	919.0	-2.5	-3.0%	76.4	9.1%
Металлын хүдэр олборлолт	469.7	5,428.7	517.8	5,604.4	48.1	10.2%	175.7	3.2%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	11.3	105.0	9.5	121.8	-1.9	-16.4%	16.8	16.0%
Боловсруулах аж үйлдвэр	244.9	2,367.0	282.6	2,985.0	37.7	15.4%	618.0	26.1%

Эх сурвалж: УСХ

2018 оны эхний 11 сарын байдлаар Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл **14.1** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **2.3 (19.5%)** их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл **10.2** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.6 (18.3%)** их наяд төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт **1.3 (57.9%)** их наяд төгрөг, металлын хүдэр олборлолт **175.7 (3.2%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд Уул уурхай, олборлох салбар **72.3%**-ийг эзэлж байна.

II.3. Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн

тэрбум төгрөг

Салбар	2017		2018			Өөрчлөлт			
	XI	I-XI	XI	I-XI	Гад-дад	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нийт дүн	1,291.3	13,841.2	1,516.6	16,328.1	11,180.1	225.3	17.4%	2,486.9	18.0%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	879.9	9,669.9	1,109.1	11,340.0	9,354.9	229.2	26.0%	1,670.0	17.3%
Нүүрс олборлолт	283.8	2,876.5	314.2	3,731.8	3,469.4	30.4	10.7%	855.2	29.7%
Газрын тос олборлолт	86.3	833.3	102.6	898.7	898.7	16.2	18.8%	65.4	7.8%
Металлын хүдэр олборлолт	499.6	5,853.0	683.7	6,580.3	4,893.5	184.1	36.9%	727.4	12.4%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	10.2	107.1	8.7	129.1	93.3	-1.6	-15.4%	22.0	20.6%
Боловсруулах аж үйлдвэр	320.1	3,349.5	307.4	4,050.7	1,825.2	-12.7	-4.0%	701.3	20.9%

Эх сурвалж: УСХ

2018 оны эхний 11 сарын байдлаар Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн **16.3** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **2.5 (18.0%)** их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн **11.3** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.7 (17.3%)** их наяд төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт **3.7** их наяд төгрөг хүрч өмнөх оны мөн үеэс **855.2 (29.7%)** тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт **6.6** их наяд төгрөг хүрч өмнөх оны мөн үеэс **727.4 (12.4%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүнээс гадаад зах зээлд нийт **11.2 (68.5%)** их наяд төгрөг, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр **9.4 (57.3%)** их наяд төгрөгийн борлуулалтыг тус тус хийсэн байна.

II.4. Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагчид, дэд салбараар

Бүтээгдэхүүний төрөл	2015	2016	2017	2018	Өөрчлөлт			
	I-XI	I-XI	I-XI	I-XI	(5-3)=?, (5/3)=%	(5-4)=?, (5/4)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	64,770	67,159	71,979	73,536	6,377	9.5%	1,557	2.2%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	23,856	24,499	25,740	23,573	-926	-3.8%	-2,167	-8.4%
Нүүрс олборлолт	8,420	7,641	7,841	7,763	122	1.6%	-78	-1.0%
Газрын тос олборлолт	1,751	1,675	2,340	1,613	-62	-3.7%	-727	-31.1%
Металлын хүдэр олборлолт	12,030	13,356	13,847	12,418	-938	-7.0%	-1,429	-10.3%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	1,655	1,827	1,712	1,779	-48	-2.6%	67	3.9%
Боловсруулах аж үйлдвэр	25,168	25,875	29,361	30,596	4,721	18.2%	1,235	4.2%
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	15,746	16,785	16,878	19,367	2,582	15.4%	2,489	14.7%

Эх сурвалж: УСХ

III. ГАДААД ХУДАЛДАА

2018 оны эхний 11 сарын байдлаар Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт **11,852.3** сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс **2,261.1 (23.6%)** сая ам.доллараар өссөн байна. Экспорт импортоос давамгайлж экспорт, импортын зөрүү **1,109.2** сая ам.доллараар эерэг гарсан байна.

III.1. Экспорт

Экспорт **6,480.7** сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс **794.2 (14.0%)** сая ам.доллараар өссөн байна.

Төмрийн хүдэр, чулуун нүүрс, зэсийн баяжмал, цайрын баяжмал, жонш, молибдений баяжмал, боловсруулаагүй нефть болон бусад эрдэс бүтээгдэхүүн нь экспортын **88.6%**-ийг эзлэж байна. Боловсруулаагүй нефть, төмрийн хүдэр болон цайрын баяжмалыг **100%**, зэсийн баяжмалын **99.4%**, чулуун нүүрсний **98.9%**-ийг БНХАУ-д; жоншны **64.9%**-ийг БНХАУ-д, **35.0%**-ийг ОХУ-д; боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтыг **100%**-ийг Их Британид тус тус экспортлосон байна.

III.2. Импорт

Импорт **5,371.5** сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс **1,466.8 (37.6%)** сая ам.доллараар өссөн байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүн **1,203.1** сая ам.доллар буюу **22.4%**, үүний дотор нефтийн бүтээгдэхүүн **1,006.2** сая ам.доллар буюу **83.6%**-ийг эзлэж байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2017 I-XI		2018 I-XI		Өөрчлөлт	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн
Жонш	мян.тн/сая \$	280.8	73.1	492.5	165.8	211.7	75.4%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	5,589.2	284.3	6,743.1	307.5	1,153.9	20.6%
Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	1,315.5	1,441.5	1,311.5	1,824.2	-4.0	-0.3%
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	15.1	38.5	20.4	50.7	5.3	35.2%
Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	108.5	164.6	113.8	183.6	5.3	4.9%
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн/сая \$	984.9	7.7	701.6	7.4	-283.3	-28.8%
Молибдены хүдэр, баяжмал	тн/сая \$	5,919.7	33.8	5,378.0	44.5	-541.7	-9.2%
Чулуун нүүрс	сая тн/сая \$	31.0	2,111.5	33.4	2,617.1	2.4	7.7%
Боловсруулаагүй нефть	мян.бар/сая \$	6,940.3	341.4	5,668.5	366.7	-1,271.8	-18.3%
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн/сая \$	13.2	540.8	3.4	144.5	-9.8	-74.0%

Эх сурвалж: ГЕГ

